

Αθήνα, 22 Σεπτεμβρίου 2020

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Θέμα: «State of the art: Ενώ όλη η Ευρώπη επενδύει σε τηλεθερμάνσεις εμείς πετάμε εκατομμύρια επενδυμένο κεφάλαιο στο έργο της τηλεθέρμανσης Φλώρινας για να κάνουμε στροφή στο παρελθόν»

Από τις πρώτες ενέργειες της κυβέρνησης ενόψει της βίαιης απολιγνιτοποίησης ήταν και η ακύρωση του έργου της «Τηλεθέρμανσης Φλώρινας». Το έργο αυτό είναι ενταγμένο στο ΕΣΠΑ, έχει ενεργή σύμβαση και μετά από διαχρονικές αστοχίες και παλινωδίες τα τελευταία χρόνια έχει προχωρήσει αρκετά. Με πρόσχημα το γεγονός ότι ο Θερμοηλεκτρικός Σταθμός της Μελίτης πρόκειται να αποσυρθεί και οι εργασίες του δικτύου εντός της πόλης της Φλώρινας δεν έχουν ξεκινήσει, η κυβέρνηση αποφασίζει τη διάλυση της εργολαβίας και ματαίωση του έργου. Για την κάλυψη δε των αναγκών θέρμανσης αλλά και οικιακής χρήσης όλων των κατοίκων της πόλης της Φλώρινας, προτείνει η ΔΕΔΑ να κατασκευάσει τα αναγκαία δίκτυα διανομής φυσικού αερίου.

Αξίζει να σημειωθεί πως το γεγονός ότι το έργο της τηλεθέρμανσης συνδέθηκε αρχικά με τις λιγνιτικές μονάδες δε σημαίνει ότι αυτή η επιλογή είναι μονόδρομος. Τα δίκτυα τηλεθέρμανσης είναι, όπως υποδηλώνει ο όρος, δίκτυα. Πρόκειται για ένα technology agnostic σύστημα μεταφοράς ενέργειας με τη μορφή θερμότητας ανεξαρτήτως της πηγής. Τον 19^ο αιώνα στην Ελλάδα και τον υπόλοιπο κόσμο τα δίκτυα αυτά τροφοδοτούνται με θερμότητα, η οποία παράγεται από ορυκτά καύσιμα (κάρβουνο, λιγνίτη, πετρέλαιο, φυσικό αέριο). Η βόρεια Ευρώπη, η Αμερική και ο Καναδάς εδώ και 10ετίες, μετατρέπουν τα πάλαι ποτέ «βρώμικα» δίκτυα τηλεθέρμανσης σε σύγχρονα πράσινα δίκτυα, τα οποία προμηθεύονται θερμότητα από μια σειρά φιλικών προς το περιβάλλον πηγών όπως ο ήλιος, η γεωθερμία, βιομάζα, αντλίες θερμότητας κ.α.

Αυτά τα έργα, εκτός από προστασία του περιβάλλοντος, προσφέρουν ένα κρίσιμο μοχλό ανάπτυξης και καινοτομίας. Χαρακτηριστικά, άλλες χώρες έχουν καταφέρει να τροφοδοτούν τα συστήματά τους από τις πιο αναπάντεχες πηγές θερμότητας όπως data centers, λύματα, τη θάλασσα, βιομηχανικές διεργασίες ή τους εξαερισμούς των υπογείων τούνελ του μετρό.

Σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες η πλειοψηφία του πληθυσμού θερμαίνεται από συστήματα τηλεθέρμανσης (Ισλανδία 93%, Δανία 63%, Σουηδία 52%). Η Δανία μάλιστα, που διαθέτει ένα από τα πιο πράσινα ενεργειακά συστήματα του πλανήτη, προμηθεύει ένα μεγάλο ποσοστό θερμότητας στα συστήματα τηλεθέρμανσης από ηλιακούς συλλέκτες, το μεγαλύτερο στον πλανήτη παρά την μειωμένη ηλιοφάνεια. Μετά τη συμφωνία του Παρισιού το 2016 και ενώ η Ευρώπη προετοιμάζεται να αποδεσμευτεί από το φυσικό αέριο πριν το 2050, παρατηρείται μια έξαρση επενδύσεων στο τομέα της τηλεθέρμανσης. Το Ηνωμένο Βασίλειο που παραδοσιακά βασίζεται στο φυσικό αέριο για τη θέρμανση των σπιτιών και διαθέτει ένα πολύ περιορισμένης εμβέλειας δίκτυο τηλεθέρμανσης, μόλις 2% των κατοικιών, έχει ανακοινώσει ένα φιλόδοξο πλάνο όπου μέχρι το 2030 το 14-20% των κατοικιών θα θερμαίνεται μέσω τηλεθέρμανσης και 43% μέχρι το 2050. Ταυτόχρονα μαζί με άλλες ευρωπαϊκές χώρες απαγορεύει την εγκατάσταση φυσικού αερίου σε νεόκτιστα διαμερίσματα.

Με λίγα λόγια, όλη η Ευρώπη επενδύει σε τηλεθερμάνσεις και εμείς πετάμε αρκετά εκατομμύρια επενδεδυμένο κεφάλαιο στο έργο της τηλεθέρμανσης Φλώρινας για να κάνουμε στροφή στο παρελθόν. Πραγματικά πρόκειται για **«state of the art»**.

Η Ελλάδα έχει ήδη δεσμευτεί και για την απόσυρση του φυσικού αερίου πριν το 2050. Εάν η λύση που προκρίνεται για τη κάλυψη του ενεργειακού κενού που αφήνει πίσω της η απολιγνιτοποίηση καλυφθεί με εγκαταστάσεις φυσικού αερίου αποκλειστικά, η περιοχή θα ξαναέρθει αντιμέτωπη με το ζήτημα κάλυψης των ενεργειακών της αναγκών σύντομα όταν το φυσικό αέριο θα αρχίσει να περιορίζεται. Η κυβέρνηση σκόπιμα καλλιεργεί ψευδαισθήσεις πως το φυσικό αέριο θα λύσει το πρόβλημα ενώ έχει ήδη δεσμευτεί για την απόσυρση του. Οι τοπικές κοινωνίες ξαναζούν τη δεκαετία του 2000 όταν κυβερνήσεις και τοπικοί παράγοντες υπόσχονταν στους κατοίκους πως ο λιγνίτης θα παραμείνει στην περιοχή επ' αόριστον.

Θα θέλαμε να τονίσουμε πως δεν είμαστε, κατ' ανάγκη, αντίθετοι στην εγκατάσταση μονάδων παραγωγής ενέργειας από φυσικό αέριο και την χρήση του ως μεταβατικό καύσιμο στη μεταλιγνιτική εποχή για τη Δυτική Μακεδονία. Ένα δίκτυο τηλεθέρμανσης θα μπορούσε να βασίζεται στην θερμότητα που εκλύουν οι μονάδες παραγωγής ενέργειας φυσικού αερίου τα πρώτα χρόνια, αυξάνοντας την απόδοση των εγκαταστάσεων, μειώνοντας τη σπατάλη καυσίμου, ενώ, σταδιακά, τα δίκτυα θα επεκτείνονται, συνδέοντας νέες οικολογικές μορφές παραγωγής θερμότητας. Αυτή η μεταβατική περίοδος θα συνέπιπτε με εγκαταστάσεις βιομάζας, ηλιακής θέρμανσης αντλιών θερμότητας κ.τ.λ. με τα συνεπαγόμενα οφέλη στην απασχόληση και την προσέλκυση εξειδικευμένου επιστημονικού δυναμικού και νεοφυών επιχειρήσεων.

Οραματιζόμαστε μια Δυτική Μακεδονία κέντρο καινοτομίας όσον αφορά στην μετάβαση σε ένα οικολογικό σύστημα θέρμανσης και η χρηματοδότηση για ένα τέτοιο όραμα είναι διαθέσιμη.

Το ταμείο δίκαιης μετάβασης της ΕΕ αποτελεί μια μοναδική ευκαιρία για αποκατάσταση της ζημιάς που προκάλεσε η μονοκαλλιέργεια λιγνίτη, μια ευκαιρία που ίσως να μην είναι διαθέσιμη ξανά, για να καλύψει τη ζημιά που θα προκαλέσει η μονοκαλλιέργεια φυσικού αερίου. Οι υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες χρησιμοποιούν το ταμείο για να επενδύσουν σε τεχνολογίες του 21^{ου} αιώνα, σχεδιάζοντας καινοτόμες λύσεις και ανοίγοντας νέου τύπου θέσεις εργασίας. Αντ' αυτού, η κυβέρνηση χρησιμοποιεί το ταμείο για τη χρηματοδότηση της εγκατάστασης φυσικού αερίου, δηλαδή για μια τεχνολογία προσωρινή, με ημερομηνία λήξης, αντί να προσανατολιστούν πόροι στην απασχόληση και την καινοτομία με πράσινες τεχνολογίες.

Αντί λοιπόν να προσπαθήσουμε να μετατρέψουμε την **ενεργειακή ανάγκη** κι το **περιβαλλοντικό πρόβλημα** σε **ευκαιρία**, να ισορροπήσουμε τις **αρνητικές επιπτώσεις** της **βίαιης απολιγνιτοποίησης** των περιοχών που διαχρονικά στήριξαν τη ΔΕΗ αλλά έχουν συγχρόνως υποστεί τις αρνητικές επιπτώσεις περιβαλλοντικές και οικονομικές και να αναπτύξουμε επιχειρηματικές, ερευνητικές και ακαδημαϊκές δραστηριότητες που θα δημιουργήσουν νέες, υψηλού επιπέδου θέσεις εργασίας - να και η απάντηση στο ... **BRAIN DRAIN**- αφού συχνά τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων αυτών αποτελούν και αντικείμενο ακαδημαϊκών και ερευνητικών δραστηριοτήτων.

Επιλέγουμε την εύκολη, παρωχημένη, αντιεπιστημονική, αντιευρωπαϊκή, αμφιβόλου περιβαλλοντικού αποτυπώματος και χρόνου εφαρμογής...λύση..

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Ποιο είναι το συνολικό κόστος του έργου της τηλεθέρμανσης Φλώρινας μέχρι σήμερα σε κατασκευή και προμήθειες;
2. Έχει υπολογισθεί το ποσό των οικονομικών αξιώσεων (claims) του αναδόχου λόγω λύσης της σύμβασης;
3. Έχει ληφθεί μέριμνα για τις απαιτούμενες ενέργειες για τη διάλυση της σύμβασης χωρίς επιβάρυνση του δημοσίου και ποιες είναι αυτές;
4. Το έργο της ΔΕΔΑ για το φυσικό αέριο έχει εξασφαλισμένη χρηματοδότηση; Και ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης;
5. Έχει υπολογιστεί το αποτύπωμα άνθρακα σε Mtons CO₂ της εγκατάστασης φυσικού αερίου για οικιακή χρήση σε σύγκριση με ένα αντίστοιχο αποτύπωμα τηλεθέρμανσης;
6. Έχουν πληροφορηθεί οι αρμόδιοι φορείς και οι κάτοικοι της περιοχής πως πρόκειται για προσωρινή λύση;
7. Πότε θα εκκινήσει η διαδικασία αποδέσμευσης από το φυσικό αέριο στη δυτική Μακεδονία;

Η ερωτώσα Βουλευτής

Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)

